EPÄASIALLINEN KOHTELU
Toimintaperiaatteet sekä neuvoja ja ohjeita opiskelijoille

Toimintaperiaatteet
Koulutus Nordissa ei yksikään opiskelija saa tuntea kokevansa epäasiallista kohtelua. Kaikkien opiskelijoiden tulee toimia aktiivisesti myönteisen työilmapiirin luomiseksi ja niin, ettei ketään kohdella epäasiallisesti.

Mitä epäasiallinen kohtelu on
Niistä ilmiöistä, joita arkikielessä on tapana kutsua mm. kiusaamiseksi, psyykkiseksi väkivallaksi, sosiaaliseksi syrjinnäksi ja häirinnäksi – myös seksuaaliseksi häirinnäksi – on tullut entistä näkyvämpiä ongelmia ja ne määritellään yleensä *epäasialliseksi kohteluksi.*

Kuka tahansa saattaa koulutuksen aikana joutua kokemaan epäasiallista kohtelua. Aina voi syntyä tilanteita, joissa onnettomat yhteensattumat ja viestinnän puutteet voivat johtaa siihen, että joku voi saada epäasiallista kohtelua tai kokea sitä saavansa.

Esimerkkejä epäasiallisesta kohtelusta
- järjestelmällinen huomiotta jättäminen
- tiedon salaaminen
- jättäminen yhteisön ulkopuolelle
- kritisoiminen tai naurunalaiseksi saattaminen muiden edessä
- panettelu tai mustamaalaus
- sairaaksi leimaaminen
- vainoaminen eri muodoissa, esim. uhkaus ja pelossa pitäminen, halventaminen (seksuaalinen häirintä, häirintä rodun, ihonvärin, kansallisuuden, etnisyyden, uskonnon, toimintarajoitteisuuden tai seksuaalisen suuntautuneisuuden vuoksi).

Seuraukset
Epäasiallinen kohtelu voi sen kokeneessa opiskelijassa johtaa alemmuuden tunteeseen, ärtyisyyteen, voimakkaaseen aggressioon, heikkoon stressin sietokykyyn, selvään väsymykseen, päänsärkyyn tai opiskeluhaluttomuuteen.
Ryhmässä epäasiallinen kohtelu voi näkyä tehokkuuden laskuna, epävarmuutena, yhteistyöongelmina, suurina poissaololukuina sekä syntipukkien etsimisenä.

Toimenpiteet epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi
Kouluttajan on

- informoitava koulutuksen tavoitteista ja sisällöstä
- järjestettävä säännöllisiä tapaamisia
- perehdytettävä uudet opiskelijat hyvin
- käytävä opintokeskustelu 1-2 kertaa vuodessa
- pyrittävä antamaan työlle sisältöä ja mielekkyyttä ja hyödyntämään opiskelijan kapasiteetti ja tiedot.

Neuvoja kouluttajalle/työnjohtajalle epäasiallisesta kohtelusta
Kouluttajan/työnjohdon vastuulla on, että toimenpiteisiin ryhdytään nopeasti, mikäli epäasiallista kohtelua ilmenee.
Työnjohdon on myös suunniteltava toiminta pitkäjänteisesti niin, että se ehkäisee epäasiallista kohtelua, kiusaamista ja vakavia ristiriitatilanteita. Jos epäasialliseen kohteluun ei puututa tai sitä käsitellään varomattomalla tavalla, siitä voi aiheutua opiskelijoille vakavia ja haitallisia seurauksia.

Sen vuoksi

- suhtaudu tilanteeseen vakavasti
- osoita kunnioitusta niin, että se, joka kokee tulleensa loukatuksi, osallistuu toimenpideprosessiin
- älä aikaile, ota lähtökohdaksi loukatun kokemukset
- keskustele loukkauksen kohteeksi joutuneen kanssa
- älä yritä peitellä ongelmia
- anna tukea loukatulle ja tarjoa hänelle tukihenkilön apua
- älä syyllistä tai tuomitse
- älä luota enemmistön sanaan
- koko työryhmä kannattaa kutsua koolle vasta toimenpidesuunnitelman viimeisenä toimenpiteenä.

Neuvoja epäasialliseen kohteluun joutuneelle

- ota yhteys kouluttajaasi tai opiskelija-asioista vastaavaan
- keskustele ammattiliittosi edustajan ja työsuojeluasiamiehen kanssa
- kerro, mitä on tapahtunut – merkitse ylös milloin, missä ja miten
- älä pelkää kertoa ongelmasta.

Sinulla on oikeus voida keskustella luottamuksellisesti kouluttajan, ammattiliiton tai työsuojeluasiamiehen kanssa.
Vastuullisen esimiehen tai tämän lähimmän esimiehen on toimittava nopeasti, mikäli on olemassa epäilys epäasiallisesta kohtelusta.